

industrien. Forud for Romtraktatens ratifikation udtalte regeringen, at den nærrede tvivl om, hvorvidt indførelsen af 30 pct.-fællestariffen på råtabak ville medføre tabet af den hollandske tobaksindustriis gunstige stilling, og bortfaldet af de indre toldsatsers antoges i „stor udstrækning“ at ville opveje handicappet for cigarindustrien. Videre hed det i regeringens udtalelse, at såfremt fællesmarkedet skulle vise sig at være til skade for den hollandske tobaksindustri, ville regeringen overveje en nedsættelse af forbrugsafgiften på tobak solgt i Holland for at kompensere virkningen af den højere told. Tobaksindustrien har siden gentagne gange opfordret regeringen til at tage forholdsregler, som kunne føre til en ophævelse af denne „unormalt høje“ importtold, og henviste til, at den allerede var ude for „forskellige vanskeligheder“ som følge af oprettelsen af fællesmarkedet. Regeringen har nu for parlamentet forelagt et lovforslag, ifølge hvilket den vil kunne nedsætte forbrugsafgiften til udligning af toldforhøjelsen.

Indførelsen af den højere fællestarif menes ikke at få konsekvenser for de virksomheder, der eksporterer varer, hvori indgår importerede råvarer og halvfabrikata, idet den for disse erlagte told og omsætningsafgift refunderes ved eksporten.

3. I henhold til prisloven af 24. marts 1961 fører staten nøje kontrol med *pris-dannelsen*, og loven giver regeringen adgang til at føre en prisstabiliseringspolitik, der er baseret på samarbejde med det nederlandske erhvervsliv. Hovedprincippet er, at prisforhøjelser kun godkendes, såfremt der kan dokumenteres en stigning i omkostningerne (jfr. dog nedenfor om arbejdslønninger). Medens på den ene side stigningen i de ydre toldsatsers bevirker omkostningsstigninger og dermed kan begrunde en række prisforhøjelser, vil på den anden side afskaffelsen af de indre toldsatsers medføre sådanne omkostnings- og dermed prisreduktioner, at prisniveauet, som ovenfor nævnt, kun ventes at stige med ca. 1½ pct. Såfremt samarbejdet med erhvervslivet ikke slår til for at nå prispolitikens mål, kan regeringen udøve de i prisloven hjemlede beføjelser, herunder indførelse af maksimalprisbestemmelser.

Det står arbejdsmarkedets parter frit at træffe aftaler om ændring i *lønninger* og

andre arbejdsforhold, dog kun så længe de holder sig inden for rammerne af den konstaterede produktivitetsstigning. Medens stigninger i andre omkostninger berettiger til prisforhøjelser, skal lønstigninger således betales af produktivitsfremgangen. Som parallel til denne skranke for lønningerne forlanges det, at arbejdsgiverne ikke kompenserer en lønstigning med en forhøjelse af priserne, som ville gøre lønstigningen illusorisk. I adskillige brancher udgør lønomkostningerne imidlertid en så stor andel af de samlede omkostninger, at prisstigninger som følge af en lønforhøjelse ikke kan undgås. Endvidere kan regeringen ikke altid afslå anmodninger om lønforhøjelse i brancher, i hvilke der ikke kan blive spørgsmål om forøgelse af produktiviteten. For at kompensere virkningen på det totale prisniveau af prisstigninger, der opstår som følge af lønforhøjelser i sådanne brancher, må derfor en del af produktivitsforøgelsen i de ekspanderende brancher komme til udtryk i prisnedsættelser i stedet for lønforhøjelser. En observatør for økonomiministeriets afdeling for prisspørgsmål er repræsenteret i „Collegie van Rijksbemiddeling“ (forligsnævnet), der af regeringen har fået overdraget vidtgående beføjelser i forbindelse med fastsættelsen af regler for lønninger og andre arbejdsbetingelser. Når det konstateres, at produktivitsforhøjelsen overstiger en vis procent, tillader forligsnævnet ikke en lønstigning, der modsvare hele forøgelsen, men anbefaler en prisnedsættelse.

Den regionale industrialiseringspolitik i Nederlandene giver adgang til ydelse af *finansierings- og anden bistand til egnsudvikling og erhvervsfremme*. Denne politik har til formål dels at skabe beskæftigelse i de områder, hvor der hersker en alvorlig strukturel mangel på beskæftigelse, dels at opnå en mere ligevægtig spredning af den industrielle beskæftigelse. Politikken tager sigte på i disse områder at frembringe en selvforstærkende kumulativ industrialiseringsproces; en sådan udvikling kan kun forventes, hvis det industrielle investeringsklima er gunstigt i de områder, der skal udvikles.

Selv om hovedvægten i den hollandske egnsudviklingspolitikens midler ligger på den infrastrukturelle udvikling, indgår heri også